

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Minősegbiztosítási Iroda

Doktori Iskolák felmérés

2025

Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Kar
Doktori Iskolái

Készítette: Rénes Balázs minősegbiztosítási referens

Tartalomjegyzék

1 .	A kutatás menete, válaszadók összetétele	2
2 .	Doktoranduszok elégedettsége	3
	a) Komplex vizsga előtt	3
	b) Komplex vizsga után	6
3 .	Külföldi tanulmányok és munkavállalás	9
4 .	Munkaerőpiaci részvétel.....	9

1 . A kutatás menete, válaszadók összetétele

Az alábbi összefoglaló a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) Bölcsész- és Társadalomtudományi Karához tudományterületileg kapcsolódó (BTK) Doktori Iskoláiban (Történelemtudományi Doktori Iskola, Irodalomtudományi Doktori Iskola, Nyelvtudományi Doktori Iskola, Társadalomtudományi Doktori Iskola) **2025. 10. 20. és 2025. 11. 10. között zajlott felmérés eredményeit mutatja be.** A felmérés célja a doktorandusz hallgatók motivációjának vizsgálata, munkaerőpiaci helyzetük feltárása volt. A válaszadás anonim és önkéntes módon történt. A felmérést online önkitöltős felületen keresztül tettük elérhetővé (UniPoll) a célcsoport tagjai számára. A három doktori iskola hallgatóinak elégedettségét az elmúlt évekhez hasonlóan idén is kari hallgatókra bontva közöljük.

A felmérést kitöltők közül (alapsokaság 215 fő) 68 válasz érkezett be, ami 31,6 %-os válaszadási arányt jelent, ez a 2023-as (alapsokaság 173 fő) 19,6%-os¹ válaszadáshoz képest növekedést mutat, ugyanakkor a 2024-es (alapsokaság 178 fő) 48%-os válaszadási aránytól elmarad. A kérdőívet kizárólag az aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkező hallgatók töltötték ki.

2023-ban a kitöltők 84,6 %-a állami finanszírozásban tanult és 15,4 %-uk önköltséges formában. Amíg 2024-ben a válaszadók 87%-a² állami ösztöndíjas finanszírozási formában vesz részt a képzésen, 13%-uk önköltségesként, addig 2025-ben a kitöltők 85,3-a³ volt állami ösztöndíjas, míg 14,7%-uk önköltséges, ez a szám közelít a 2023-as arányokhoz. **Az állami ösztöndíjas válaszadók arányának növekvő tendenciája megállt.**

2025-ben a válaszadók 67,6 %-a komplex vizsgája előtt álló, a képzési első szakaszában résztvevő doktorandusz volt. 2024-ben a kitöltők 64,9%-a Történelemtudományi Doktori Iskola (TDI) hallgatója, 19,3%-uk az Irodalomtudományi Doktori Iskolához (IDI) tartozik, míg 15,7%-uk a Nyelvtudományi Doktori Iskola (NyDI) doktorandusza.⁴ **2025-ben a kitöltők 41,2 %-a⁵ volt a Történelemtudományi Doktori Iskola (TDI) hallgatója, ezt követték 25 %-kal a Társadalomtudományi Doktori Iskolához (TÁDI)⁶ és 23,5 %-kal az Irodalomtudományi Doktori Iskolához (IDI)⁷ tartozó doktoranduszok. A Nyelvtudományi Doktori Iskola (NyDI) részéről 7 fő (10,3 %) töltötte ki a kérdőívet.**

¹ N=34

² N=54

³ N=31

⁴ N=57

⁵ N=28

⁶ N=17

⁷ N=16

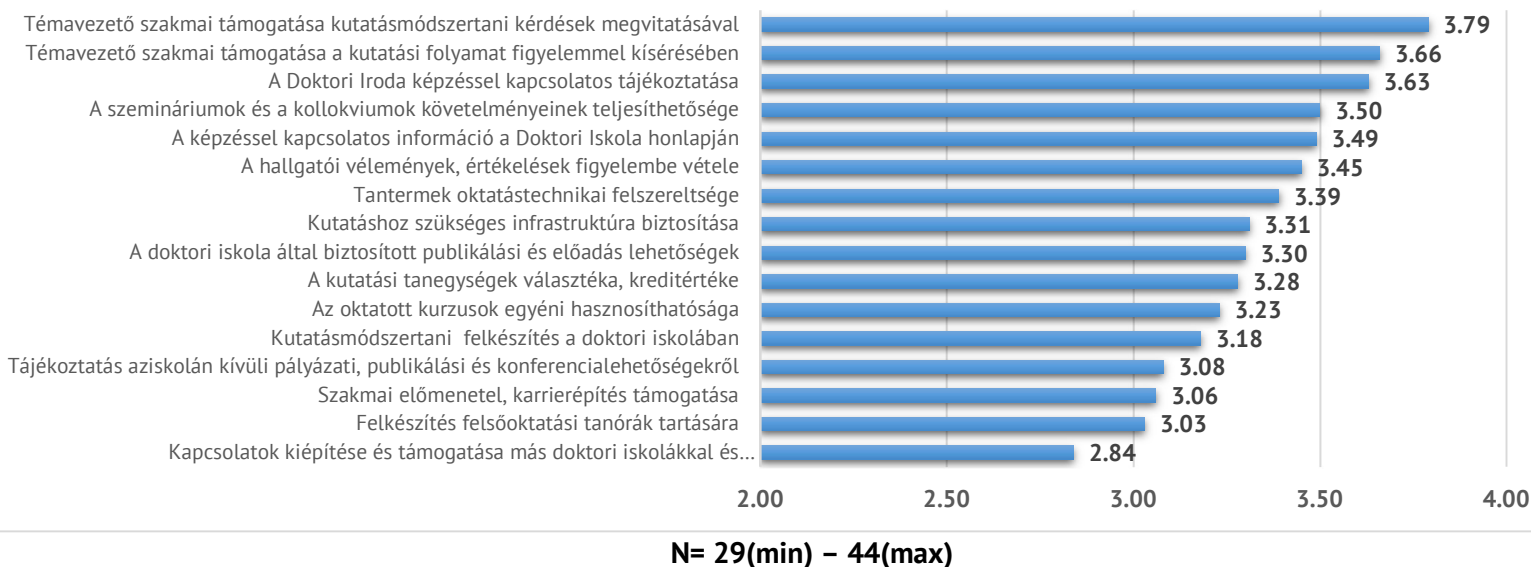
2024-ben a válaszadók⁸ 56,8%-a szerezte meg a PPKE-n mestervégzettségét, **ez az arány a 2025-ös kitöltők között 61,7%-os⁹. Az intézményi arányokkal szemben azt láthatjuk, hogy a bölcsészettudományi területen még mindig többségben vannak a PPKE-n végzett hallgatók.** Az egyéb mestervégzettséggel rendelkező kitöltők körében a legtöbben az ELTE-ről (5 fő) jöttek, de a KRE, SZTE és NKE mellett voltak közöttük nemzetközi: a Leuveni Egyetemről és a római LUMSA egyetemről érkezők is (1-1 fő).

2 . Doktoranduszok elégedettsége

a) Komplex vizsga előtt

A válaszadók 1-től 4-ig terjedő skálán megjelölhették, hogy tanulmányaik alatt mennyire elégedettek a doktori képzéssel kapcsolatban. Az 1-es érték az „egyáltalán nem elégedett”, míg az 4-es érték a „teljes mértékben elégedett” válaszkategóriát jelöli. A nem tudom/nem válaszolok kategóriát kiszűrtük a válaszok közül. **A BTK komplex vizsga előtt álló doktoranduszainak átlagos elégedettségi értéke: 3,33. Amely +0.19-es növekedés a 2024-es átlag óta. További pozitívum, hogy idén 2,50-es mediánérték alatti átlagot elérő kérdés nem volt.**

Komplex vizsga előtt állók elégedettsége (IDI, NyDI, TDI, TÁDI átlag Likert 1-4)

Az egyes iskolákhoz tartozó doktoranduszok válaszadásában komolyabb eltérés figyelhető meg, a legtöbb elégedettségre irányuló kérdésre a komplex vizsga előtti válaszadók közül a

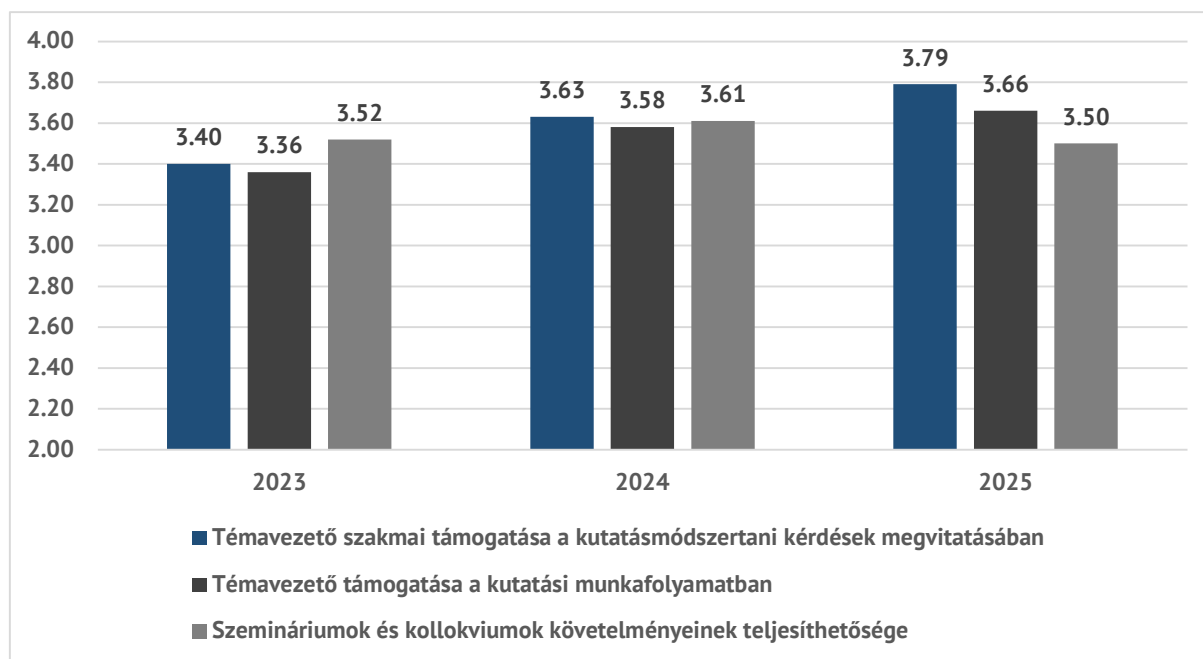
⁸ N=51

⁹ N=42

kitöltés során TDI-ből 12 (min) - 13 (max) fő, a TÁDI-ből 9 (min)-16(max); az IDI-ből 4(min)-10 (max) fő, míg az NYDI-ből 4(min) - 5(max) fő között adott választ.

A komplex vizsga előtt álló BTK-s doktoranduszok körében a legalacsonyabb értékeket tavaly a hallgatói vélemények, értékelések figyelembevétele kapta (2,43), ez a kérdés idén 3,45-ös átlagot ért el, ami elsősorban azt mutatja, hogy immár minden iskola hallgatója válaszolt a kérdésre és az iskolák is jelentősen koncentráltak ennek javítására (+1,02), ami kiemelkedő eredménynek mondható míg az előbbieik fényében is. Az intézményi átlagban a legalacsonyabb eredményt a *Felkészítés felsőoktatási órák tartására* kérdés érte el, ez átlagban 3,03-as eredményt hozott az iskolákban, ez a tavalyi évhez képest (2,92) is javulást mutat (+0,09). Ugyanakkor a *szakmai kapcsolatok kiépítése más iskolákkal, kutatóintézetekkel* tavaly 2,89-es átlageredményt mutatott, amely idén 2,84-re csökkent (-0,05). Ez az eredmény intézményi szinten alacsony, mivel az átlageredmény 3,10-es. A szakmai előmenetel, karrierépítés támogatása egy új kérdés volt, amely intézményi szinten 3,14-es átlageredményt hozott, ez a bölcsészettudományi területen az iskolák hallgatóink válasza szerint 3,06-os átlagot mutat.

A három legmagasabb átlagértéket a Témavezető szakmai támogatása a kutatómódszertani kérdések megvitatásával, szóbeli előadásokra való felkészítéssel (+0,16) és a Témavezető szakmai támogatása a kutatási munkafolyamat figyelemmel kísérésében (+0,08), és a Doktori Iroda képzéssel kapcsolatos tájékoztatása (3,63) kapta, utóbbi egy új kérdés, de a BTK-s hallgatók körében ez is

jobb eredményt mutat az intézményi átlagnál (3,55). **Jól látszik, hogy a tavaly tendenciaszerűen is megvizsgált kérdések közül kettőben növekedés volt megfigyelhető, a harmadik kérdés**

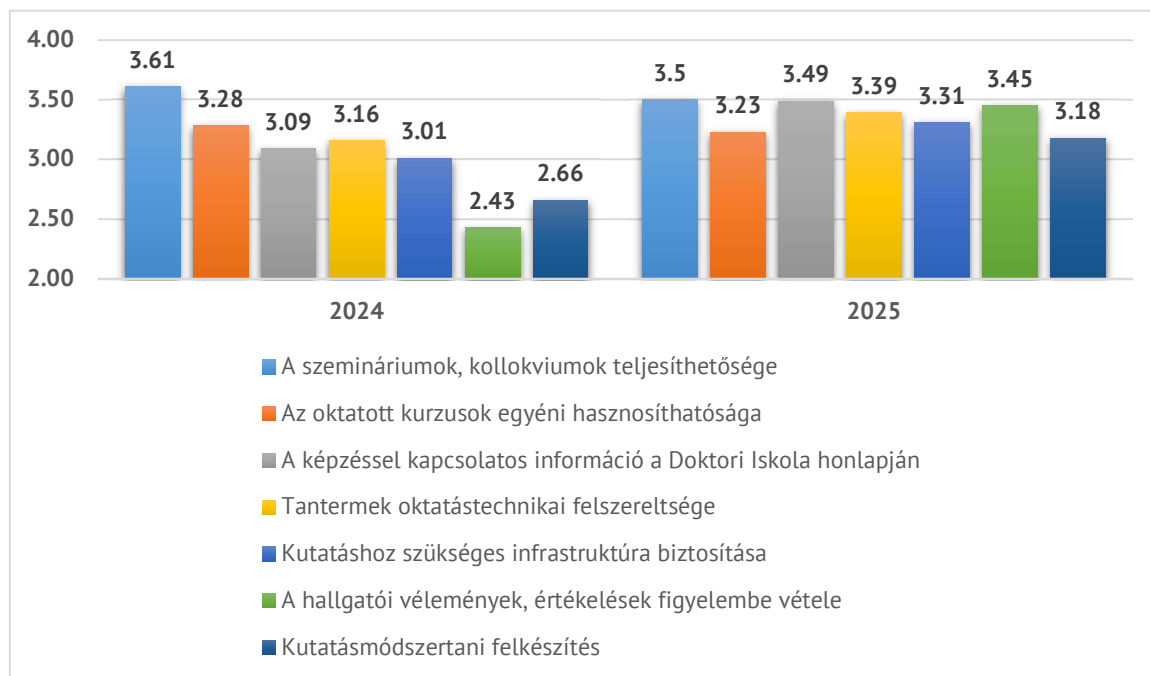
(Semináriumok és kollokviumok követelményeinek teljesíthetősége) 2024-hez képest 0,11 %-kal csökkent: 3.50. A TDI esetében ez a kérdés 3,33-as átlagot kapott, míg az új doktori iskola, a TÁDI esetében 3,57-et, a legmagasabb értéket az IDI mutatta (3,70). **Doktori iskolánként voltak olyan kérdések, amelyek jelentősen jobb eredményeket értek el az összesített átlagtól (min. 5 fő feletti válaszadás esetén), ezeket külön közöljük:**

- *Témavezető szakmai támogatása a kutatási munkafolyamat figyelemmel kísérésével, előadásvázlatok ill. az elkészült (rész)tanulmányok véleményezésével (IDI: 3,9¹⁰ vs. átlag: 3,66)*
- *A doktori iskola által biztosított publikálási és konferenciaelőadás-tartási lehetőségek (NyDI: 3,8¹¹ vs. átlag: 3,30).*
- *Szakmai előmenetel, karrierépítés támogatása (NyDI: 3,4¹² vs. átlag: 3,06).*

Doktori iskolánként voltak olyan kérdések is, amelyek jelentősen rosszabb átlagokat hoztak:

- *Felkészítés felsőoktatási órák megtartására (IDI: 2,00¹³ vs. átlag: 2,27)*
- *A doktori iskola által biztosított publikálási és konferenciaelőadás-tartási lehetőségek (IDI: 3,00¹⁴ vs. átlag: 3,30)*

A 2024-es és 2025-ös átlagok közötti főbb változásokat a következő ábrával szemléltetjük:

¹⁰ N=10 válasz alapján

¹¹ N=5 válasz alapján

¹² N=5 válasz alapján

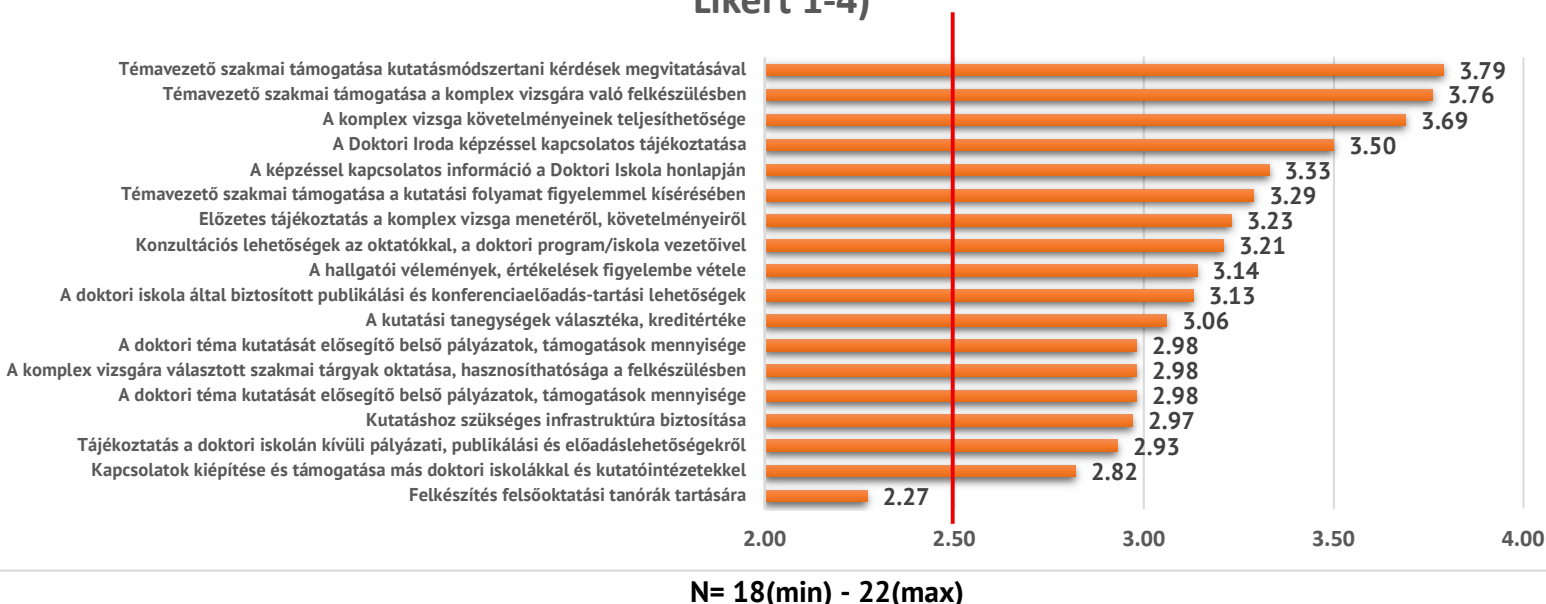
¹³ N=5 válasz alapján

¹⁴ N=7 válasz alapján

b) Komplex vizsga után

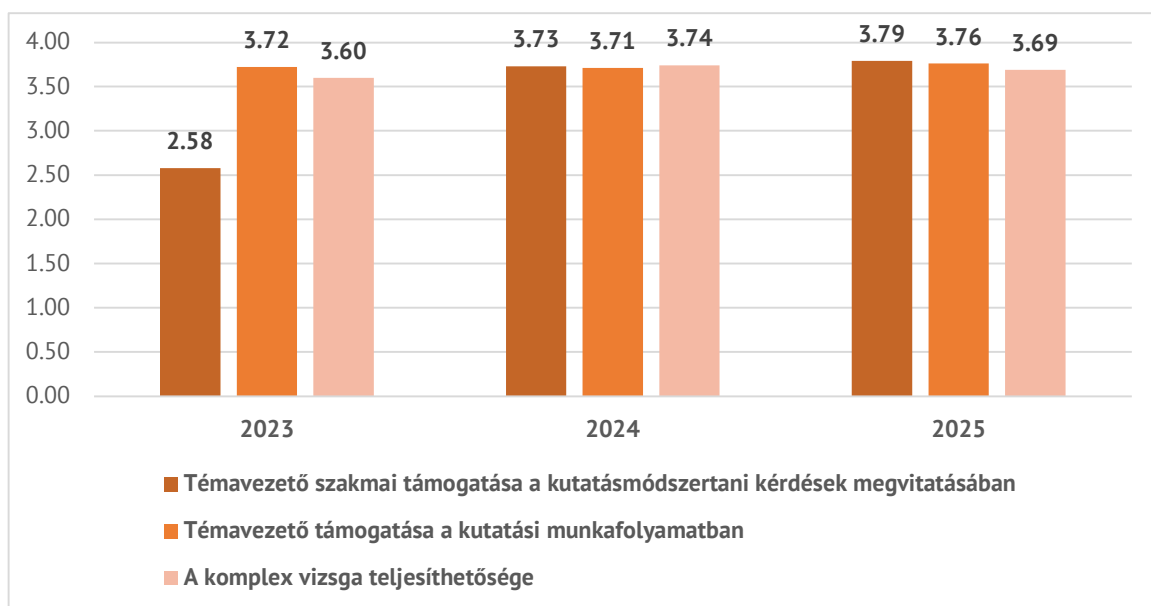
A válaszadók 1-től 4-ig terjedő skálán megjelölhették, hogy tanulmányaik alatt mennyire elégedettek a doktorandusz képzéssel kapcsolatban. Az 1-es érték az „egyáltalán nem elégedett”, míg az 4-es érték a „teljes mértékben elégedett” válaszkategóriát jelöli. A nem tudom/nem válaszolok kategóriát kiszűrtük a válaszok közül. **A 2,50-es mediánértéket az ábrán vörös vonallal jelöltük. Az BTK komplex vizsga után álló doktoranduszainak átlagos elégedettségi értéke: 3,13, amely javulás (+0,21) a 2024-es átlageredményhez képest. Ugyanakkor az ide intézményi átlagtól (3,21) elmarad.**

Komplex vizsgát teljesítettek elégedettsége (IDI, NyDI, TDI, TÁDI átlag Likert 1-4)

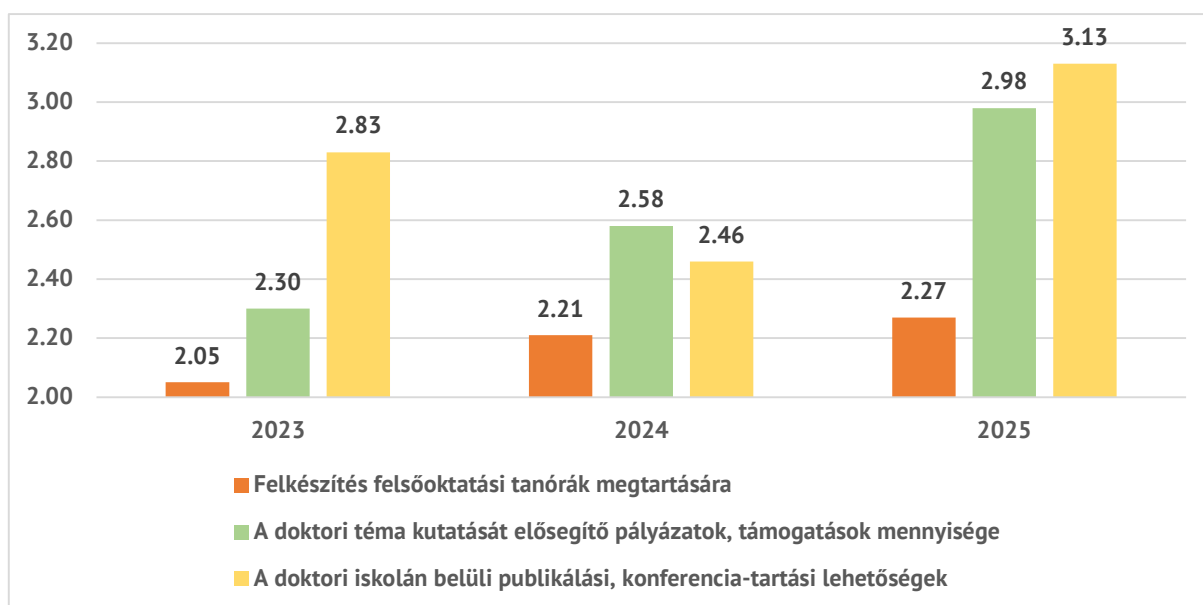

Az egyes iskolákhoz tartozó doktoranduszok válaszadásában komolyabb eltérés figyelhető meg, a legtöbb elégedettségre irányuló kérdésre a komplex vizsga előtti válaszadók közül a kitöltés során TDI-ből 12 (min) - 14 (max) fő, a TÁDI-ből 0 fő, mivel ebben az iskolában csak elsőévesek vannak; az IDI-ből 5(min)-6(max) fő, míg az NYDI-ből pedig mindössze 1 fő adott választ.

A három legmagasabb átlagértéket *Témavezető szakmai támogatása a kutatómódszertani kérdések megvitatásával, szóbeli előadásokra való felkészítéssel (3,79) és a Témavezető szakmai támogatása a kutatási munkafolyamat figyelemmel kísérésében (3,76) és a Komplex vizsga követelményeinek teljesíthetősége (3,69) érte el. Mindhárom kérdésben szinte azonos eredmény mutatható ki a 2024-es átlagokhoz képest.*

A három legalacsonyabb átlagértéket a komplex vizsgát teljesített BTK-s hallgatók körében a *Felkészítés a felsőoktatási tanórák tartásával* kérdés hozta ugyanakkor az alacsony válaszadási hajlandóság miatt ez az átlag nem tekinthető reprezentatívnak: NyDI-s válaszadó nem volt. A TDI-s hallgatók átlaga 2,53¹⁵, míg az IDI-s hallgatóké 2,00 volt¹⁶. Ezt követte a *Szakmai kapcsolatok kiépítésének támogatása más doktori iskolákkal, kutatóintézetekkel* (2,82) kérdésekben támasztott elégedetlenségük, amely érték javult (+0,36) tavaly óta (2,46). A szakmai kapcsolatok kiépítésének támogatása (2,82) nőtt (+0,33) a tavalyi eredmény óta.

Doktori iskolánként voltak olyan kérdések, amelyek jelentősen jobb átlagot hoztak az összesített átlagtól (min. 5 fő feletti válaszadás esetén), ezeket külön közöljük:

¹⁵ N=13 fő válasza alapján

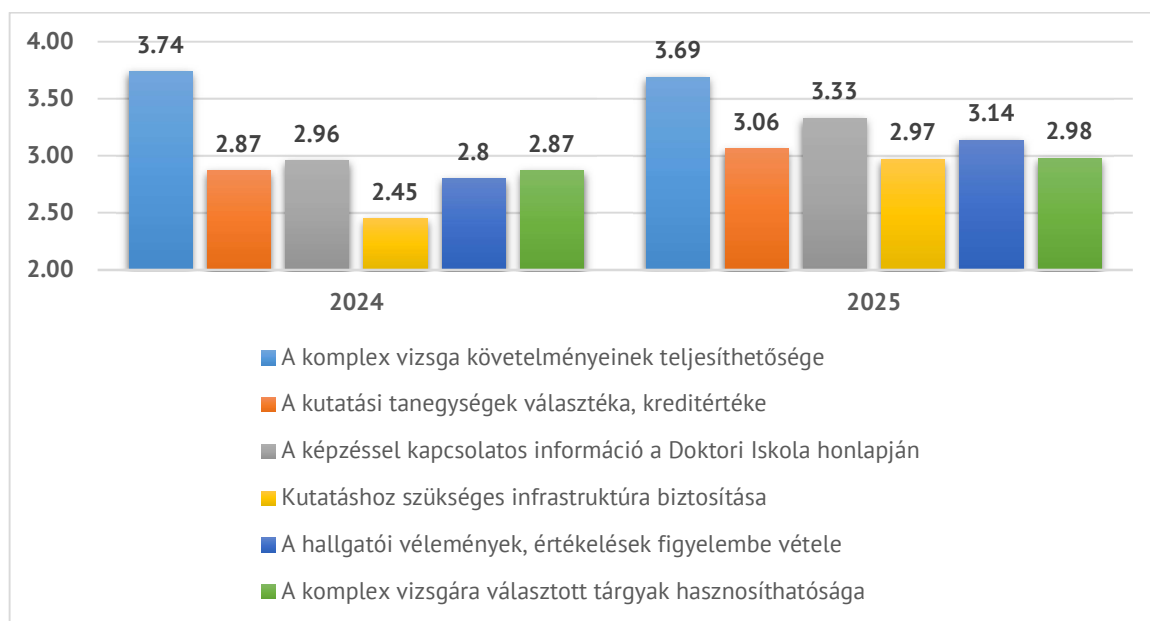
¹⁶ N=5 fő válasza alapján

- A doktori téma kutatását elősegítő belső pályázatok, támogatások mennyisége (TDI: 3,35¹⁷ vs. átlag: 2,98).
- A komplex vizsgára választott szakmai tárgyak kurzusainak oktatása, ill. azok hasznosíthatósága a felkészülésben (TDI: 3,29¹⁸ vs. átlag: 2,98).
- Témavezető szakmai támogatása kutatómódszertani kérdések megvitatásával, szóbeli előadásokra való felkészítéssel (IDI: 3,8¹⁹ vs. átlag: 3,76)

Doktori iskolánként voltak olyan kérdések is, amelyek jelentősen elmaradtak az összesített átlagtól:

- Szakmai kapcsolatok kiépítése és támogatása más doktori iskolákkal és kutatóintézetekkel (IDI: 2,33²⁰, TÁDI 2,68²¹ vs. átlag: 2,84).
- Felkészítés felsőoktatási tanórák tartására (IDI: 2,33²² vs. átlag: 3,03)
- Kutatómódszertani (tudományos írás, előadástechnika) felkészítés a doktori iskolában (IDI: 2,44²³ vs. átlag: 3,18).
- Az oktatott kurzusok egyéni hasznosíthatósága (IDI: 2,70²⁴ vs. átlag: 3,23)

A 2024-es és 2025-ös átlagok közötti főbb változásokat a következő ábrával szemléltetjük:

¹⁷ N=14 válasz alapján

¹⁸ N=14 válasz alapján

¹⁹ N=5 válasz alapján

²⁰ N=6 válasz alapján

²¹ N=16 válasz alapján

²² N=6 válasz alapján

²³ N=9 válasz alapján

²⁴ N=10 válasz alapján

3 . Külföldi tanulmányok és munkavállalás

2023-ban doktorandusz válaszadók 30,4 %-a végzett ilyen tevékenységet. **2024-ben a kérdőívet kitöltők 15,7%-a válaszolt a kérdésre, 2025-ben a kitöltők 16,2 %-a (11 fő) végzett külföldi kutatási vagy tanulási tevékenységet.** Ez a tevékenység jellemzően 1–6 hónap közötti időszakot vett igénybe, de volt olyan kitöltő, aki 13 hónapot is töltött így egy külföldi országban. A célországok közül Örményország és Szíria kivételével Olaszország, Belgium, Románia és az Orosz Föderáció jelenik meg. Az igennel válaszolók kizárólag a TDI és a TÁDI hallgatói közül kerültek ki. 2023-ban a választ adó hallgatók 20,5%-a²⁵ végzett a doktori képzése alatt a doktori tanulmányokhoz kapcsolódó munkát, 2024-ben a kitöltők 19,5%-a végzett ilyen tevékenységet.²⁶ **A külföldi munkavállalás a bölcsészettudományi képzésen tanuló doktoranduszok körében csökkent**

4 . Munkaerőpiaci részvétel

A 2024-es kitöltések alapján elmondható, hogy a válaszadók 42%-a vállal munkát doktori képzése alatt, akiknek 58,3%-a főállású munkavállaló. 2025-ben a munkavállalók aránya jelentősen nőtt a válaszadók körében, ez immár 57,4 %-os arány mutat. Ami még fontosabb, hogy a munkavállaló doktoranduszok 71,8 %-a főállású munkavállaló. Elmondható, hogy a 2025 szeptemberében bevezetett háromfokozatú (hagyományos, kooperatív, kiválósági) doktori képzés sem csökkentette a munkavállalók arányát a bölcsészettudományi területen tanuló hallgatók körében. Ezen a képzési területen a jellemzően STEM tudományágak számára előnyös képzési forma bevezetése tehát nem okozott előnyös változást a kitöltők számára.

²⁵ N=7:34

²⁶ N=9:46